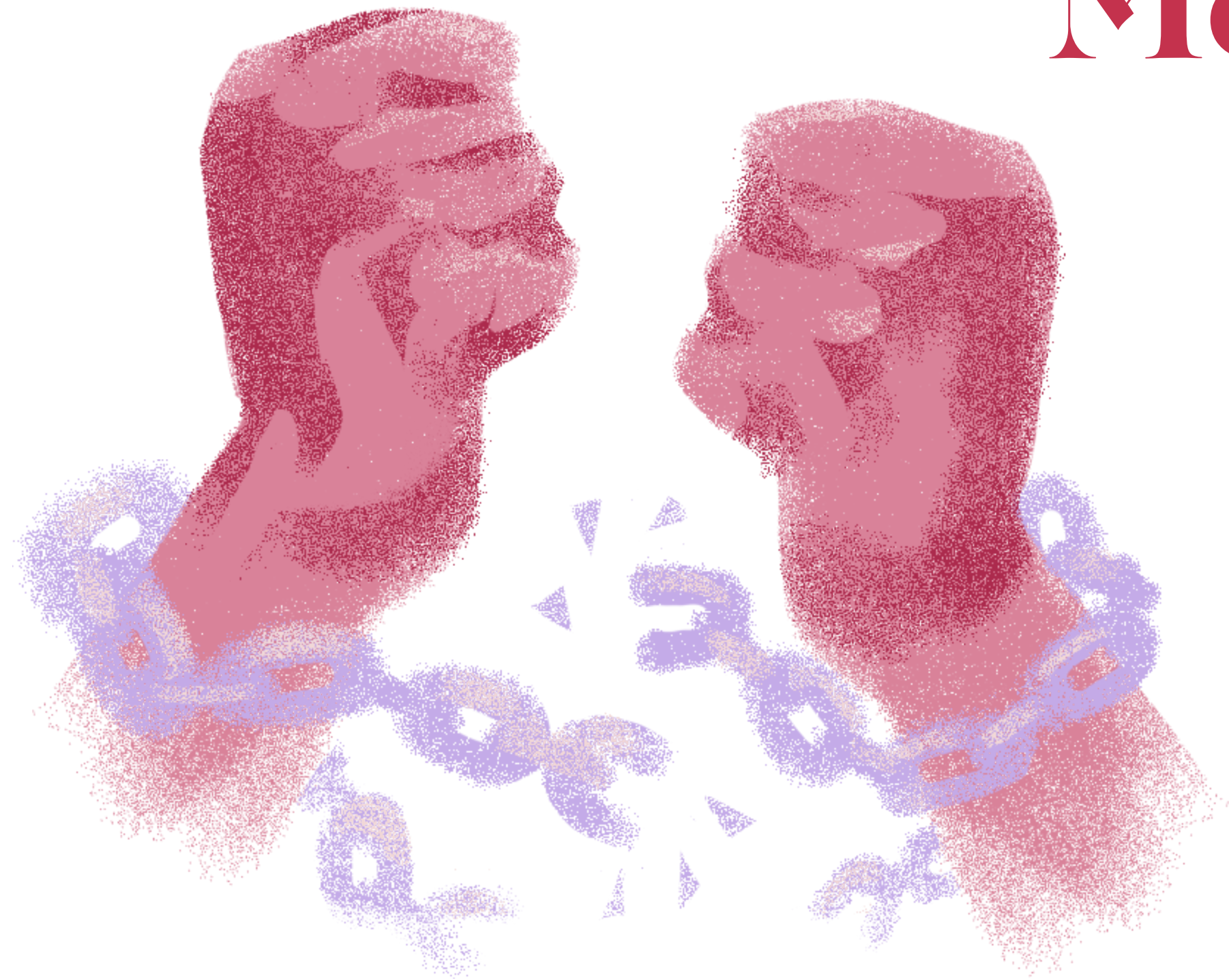
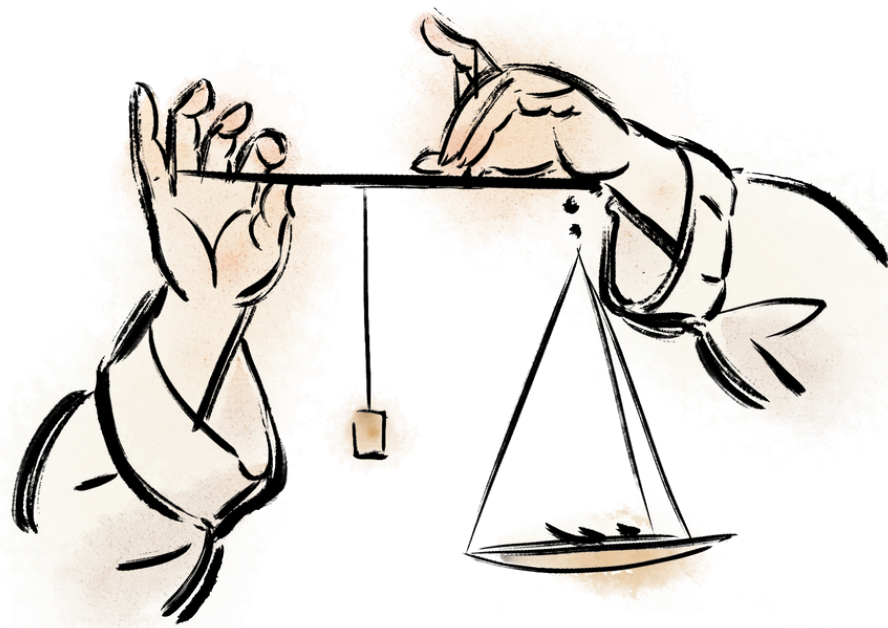

Moralność a seks

**do użytku wyłącznie
prywatnego!**

magdalena_poprawa@wp.pl

Jak powstaje moralność?

Zygmunt Freud i jego następcy wyjaśniają ten proces przede wszystkim poprzez dynamikę relacji dziecka z rodzicami oraz radzenie sobie z pierwotnymi popędami.

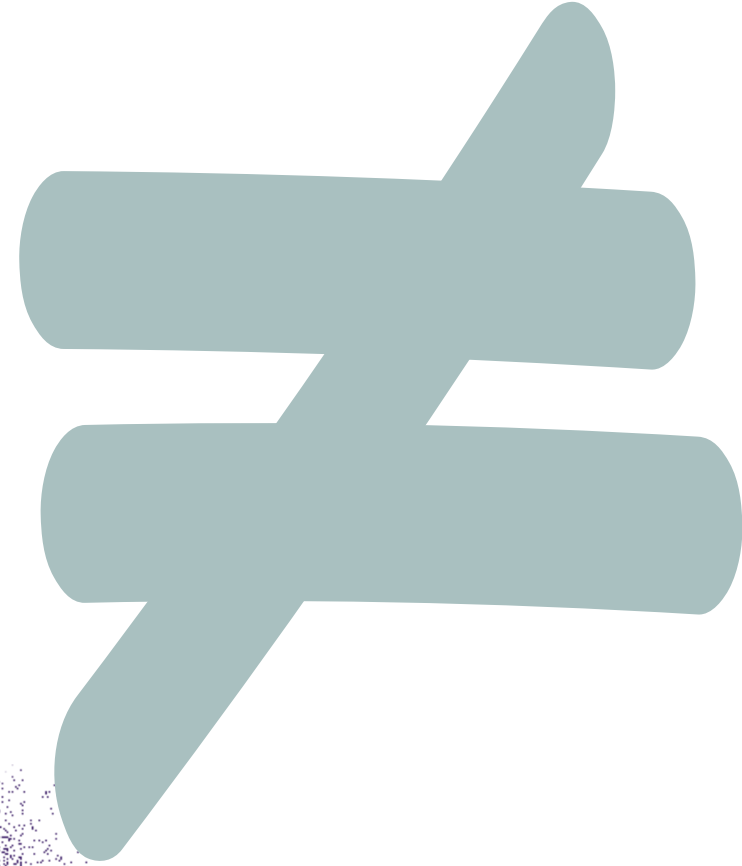
Z. Freud:

- rozwiązanie kompleksu Edypa – pozwala pogodzić się ze stratą;
- 3 poziomy osobowości: Id, Ego i Superego.

Melania Klein – załączki sumienia powstają znacznie wcześniej – już w 1. roku życia, w relacji z matką, kiedy dziecko uczy się współczucia i lęku przed zranieniem osoby, którą kocha (tzw. pozycja depresyjna).

Erich Fromm – Rozróżnił sumienie autorytarne (ślepe posłuszeństwo władzy/rodzicom z lęku, o czym pisał Freud) od sumienia humanistycznego – opartego na miłości do życia i realizowaniu własnego ludzkiego potencjału.

sumienie

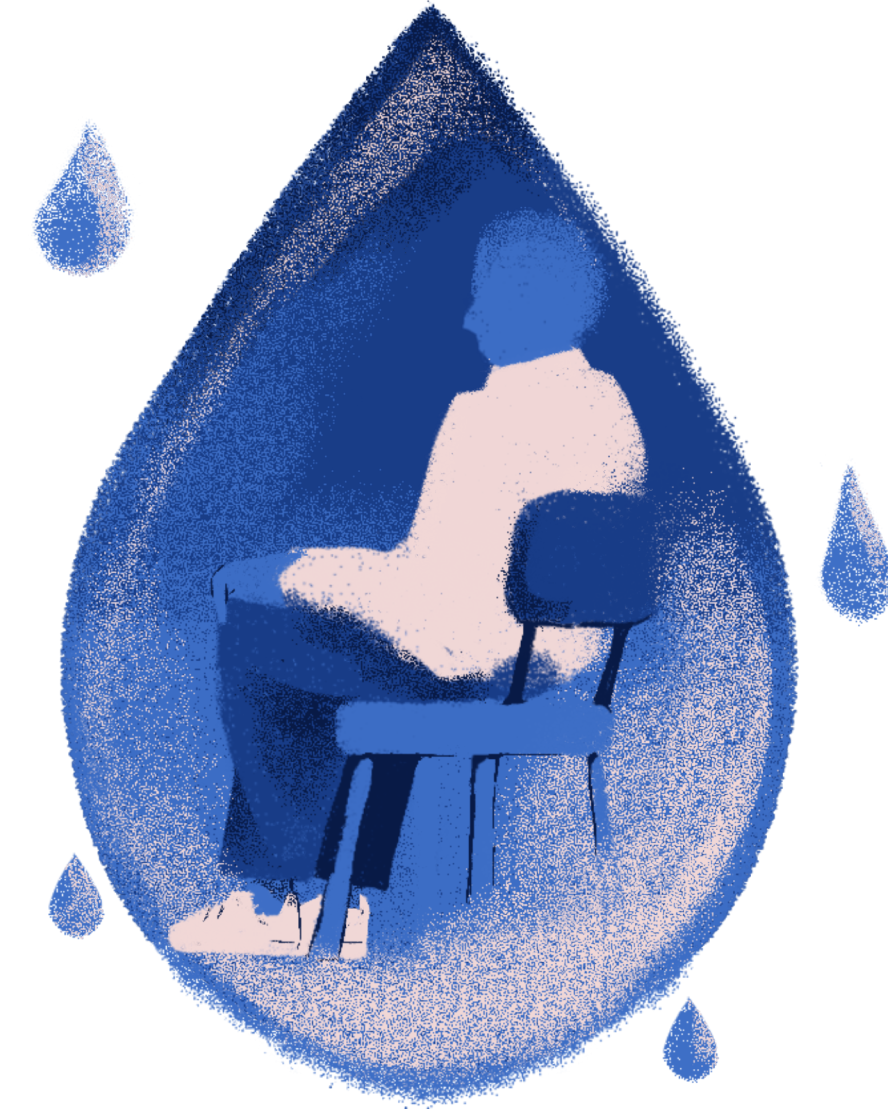
superego

Kiedy osądza nas zdrowe sumienie, nie
koncentrujemy się na sobie, całościowo się
deprecjonując,
tylko skupiamy się na fragmencie
naszego „ja”
(na zachowaniu).

zdrowe poczucie winy każe przybierać kierunek zewnętrzny, czyli znaleźć sposób na uporanie się z porażką (grzechem) – szukamy sposobu na naprawienie a nawet odwrócenie skutków (skrucha i zadośćuczynienie).

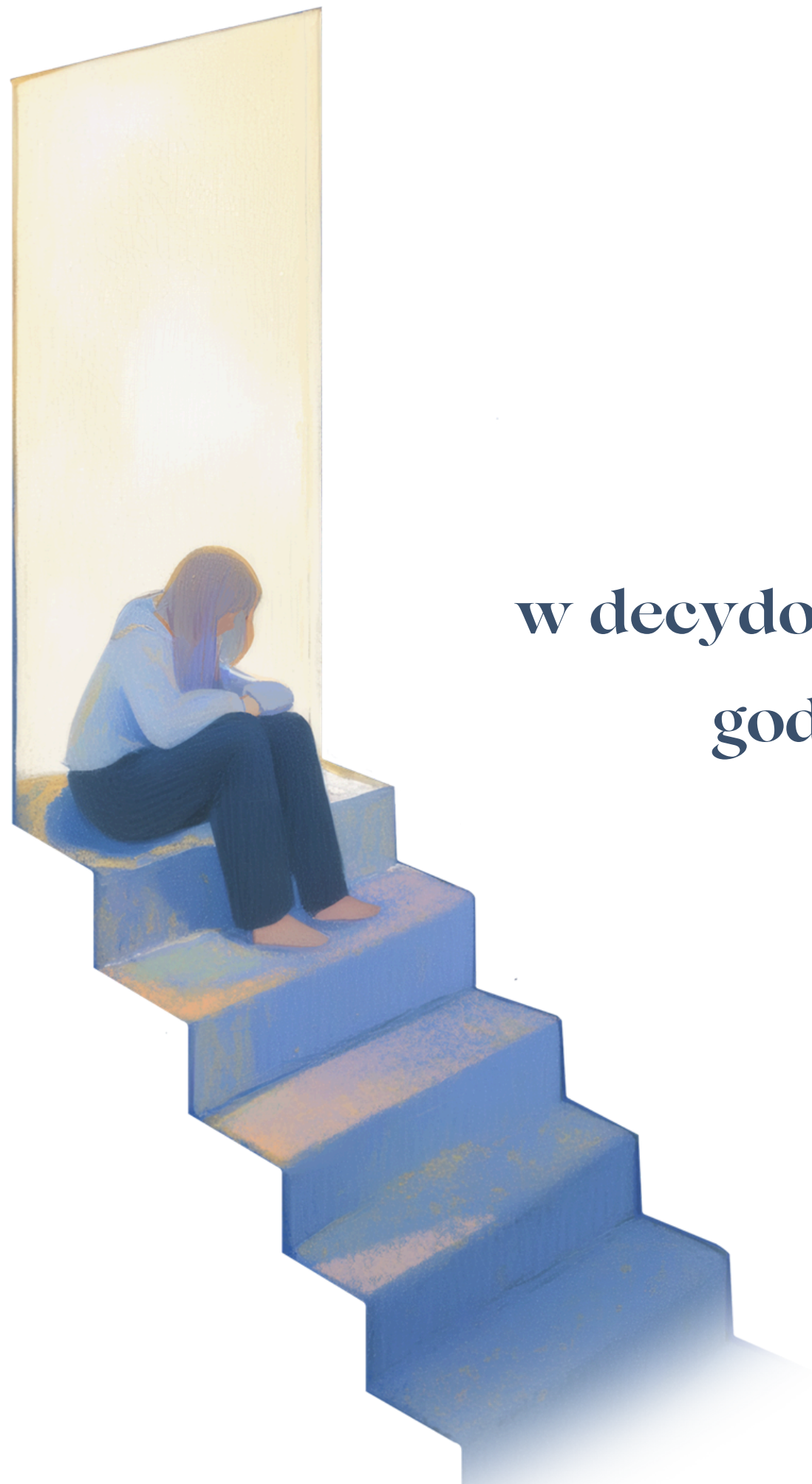
Prawdziwe poczucie winy jest zawsze działaniem (nawet jeśli są to tylko myśli).

**Tak funkcjonujące
sumienie jest dojrzałe,
a wierność głosowi
sumienia jest dojrzałością
moralną;**

Osoby dojrzałe moralnie przejawiają:

- wrażliwe sumienie przejawiające się posiadaniem jasnych wartości;
- troskę o słuszne postępowanie;
- przestrzeganie prawa;

**Moralność ogranicza, ale nie paraliżuje –
dorosły człowiek jest wolny
w decydowaniu o tym, jak ma wyglądać jego życie i kim chce być,
godzi się czasami na to, że nie wszystko jest możliwe.**

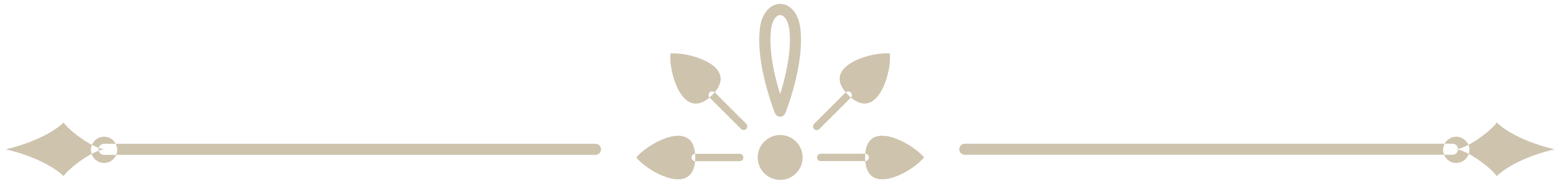

Jeśli pod wpływem poczucia winy
nie podejmiemy działań
naprawczych, przejdzie ono we
wstyd
(wstyd nie wywołuje poczucia
winy).

Neurotyczne poczucie
winy służy jedynie temu,
żeby karać, a nie być
środkiem naprawczym.

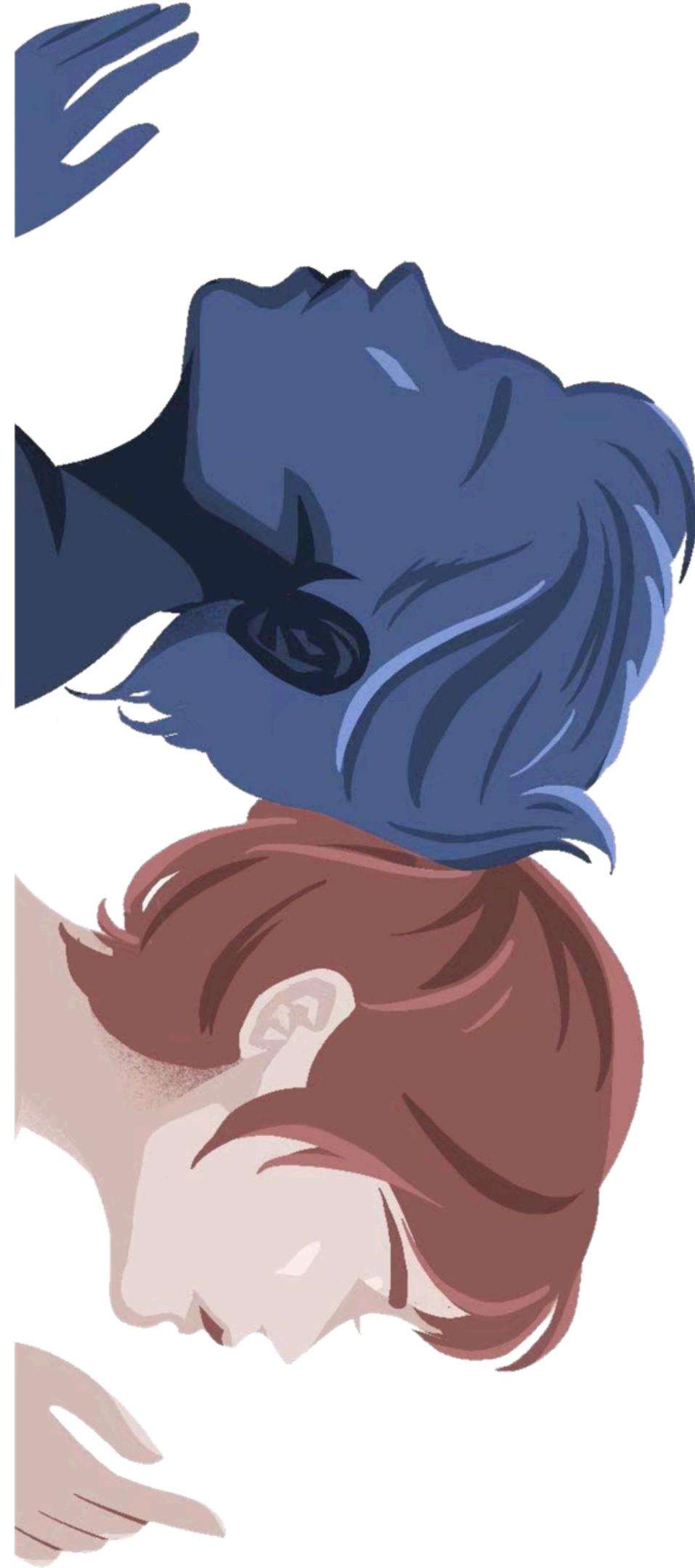

Wina moralna (sumienie) związana jest z wzięciem odpowiedzialności za swoje czyny, pokorą w ocenie siebie, a nie poniżaniem się; motywuje do zadośćuczynienia, pomaga w zmianie złych zachowań, jest ukierunkowana na innych: zachęca do budowania więzi i rozwiązywania czy minimalizowania konfliktów w sposób realistyczny, jest współniczką empatii i wspiera wgląd w siebie (czego mogę się nauczyć na swoich błędach?)

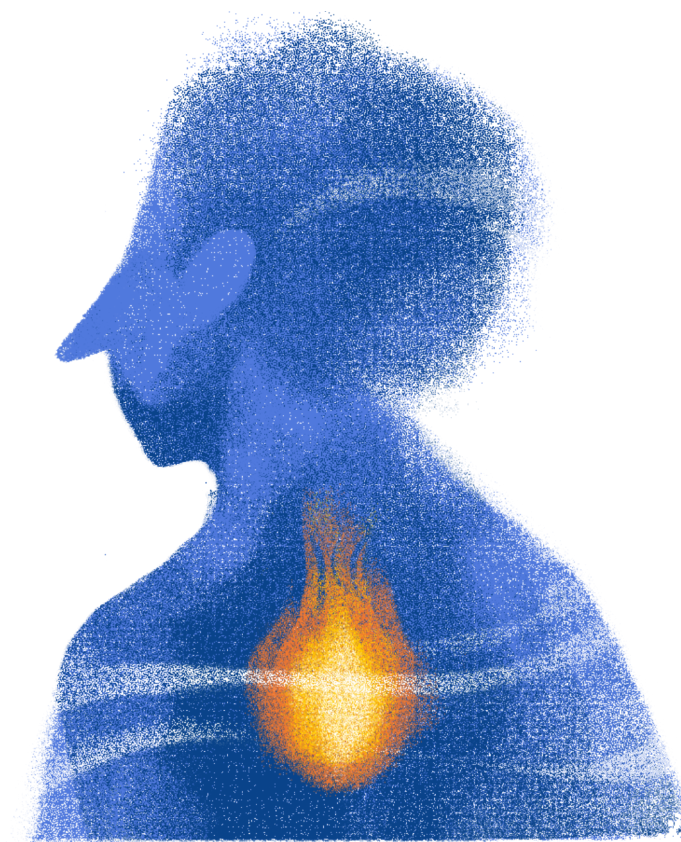
wina neurotyczna (superego) – żyje przeszłością, prowadzi do deprecjonującego postrzegania siebie, wyolbrzymia odpowiedzialność za zło w świecie (najgorszy grzesznik), podtrzymuje negatywizm i skupienie na sobie (ruminacje – ciągłe wątpliwości co do jakości i faktu wykonanych czynności). Współpracuje z mechanizmami obronnymi w nieadaptacyjny sposób i utrzymuje w postawie ofiary. Można wtedy osiągnąć fałszywy „spokój sumienia”, dopóki jednak nie nazwiemy fałszywego poczucia winy po imieniu – żyć będą lęki, które je wywołały.

nie można być (nie)moralnym,
jeśli nie ma wyboru!

„poczucie winy wypływające
z miłości (troski) leczy rany;
poczucie winy wypływające
ze strachu jedynie sprytnie je
maskuje”

Mark Baker

klasyfikacja poziomów moralności (L. Kohlberg):

Stadium 1 (Orientacja na karę i posłuszeństwo): Dobre jest to, co nie wiąże się z karą. Jednostka unika złych zachowań wyłącznie ze strachu przed konsekwencjami.

Stadium 2 (Orientacja instrumentalna): Działanie opiera się na własnej korzyści i zasadzie wzajemności („coś za coś”).

Stadium 3 (Orientacja „dobrego chłopca/dziewczyny”): Moralne jest to, co zyskuje akceptację otoczenia i spełnia oczekiwania rodziny czy rówieśników.

Stadium 4 (Orientacja na prawo i porządek): Kluczowe staje się przestrzeganie prawa, szacunek dla autorytetów oraz dbanie o ład społeczny.

Stadium 5 (Orientacja na umowę społeczną): Prawo uważa się za elastyczny kontrakt służący dobru ogółu; jeśli prawo jest niesprawiedliwe, można je zmienić.

Stadium 6 (Orientacja na uniwersalne zasady sumienia): Postępowanie wyznaczają wewnętrzne zasady sprawiedliwości, godności ludzkiej i równości, niezależnie od obowiązujących przepisów prawnych.

2. Poziom
konwencjonalny
(nastolatki i większość
dorosłych)
Jednostka zaczyna
internalizować normy
społeczne i
oczekiwania grupy.

1. Poziom
przedkonwencjonalny
(głównie u dzieci)

Ecentryczne podejście
do moralności, gdzie
zasady są narzucane
z zewnątrz.

3. Poziom
postkonwencjonalny
(osiągany przez mniejszość
dorosłych)

Moralność opiera się na
autonomicznie
zdefiniowanych zasadach
etycznych, które mogą stać
ponad prawem
państwowym.

jak to odnieść do seksualności?

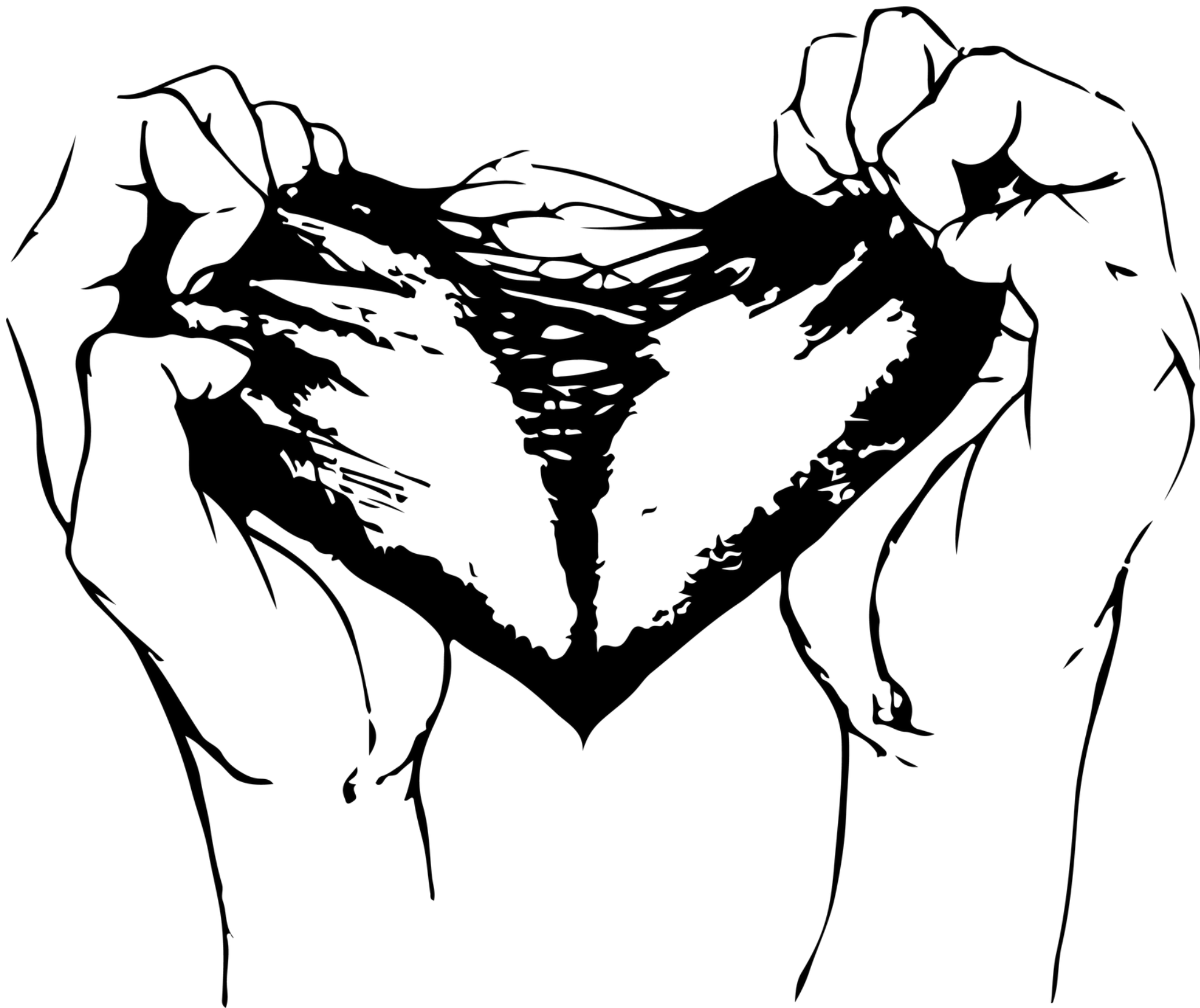

- 1.jakie jest moje superego?
- 2.czy pracuję nad swoim sumieniem?
- 3.jaki obraz Boga w sobie noszę?

**prawo stopniowości
a nie
stopniowalność prawa**

wiele trudności
w obszarze seksualnym
jest objawem konfliktu
pomiedzy Id a Superego!

dziękuję

